

Civil Európa
az Európa Ház elektronikus hírlevele civilekről és az Európai Unióról
2013. június 12. - 12. évfolyam 12. szám

- A. Meghívó - Allinace HU, Munkacsoport 3
- B. Szövetség
- C. Árvízi igénybevétel
- D. Rálátás
- E. Statisztikailag
- F. Magyar narancs
- G. A hivatalosság kérdése
- H. Kezdemény
- I. Mesteri
- J. Mértékkel
- K. Örömóda
- L. Álláshirdetés (angol)
- M. A hírlevélről

Az Európa Ház Facebook oldala:
www.facebook.com/europa.haz

A. MEGHÍVÓ - ALLIANCE HU, MUNKACSOPORT 3

Polgárok Európai Éve: három a magyar igazság

Hibát követ el, aki azt gondolja, hogy a hazai civilek elkötelezett csoportjának nincs mondanivalója a Polgárok Európai Éve kapcsán. Hírlevelünk mostani számában (lásd alább) is beszámolunk arról, mire jutottak a kérdéssel foglalkozó munkacsoport tagjai legutóbbi, június 12-i ülésükön. S a nyári szünet, pontosabban az európai szintű műhelymunkát a vadonatúj EU-tagállam fővárosában, Zágrábban július elején összegző tanácskozás előtt még egy hazai nekirugaszkodás következik. Erre a nyitott szívű, harmadik alkalommal tető alá hozott rendezvényünkre invitáljuk.

Az interaktivitást nem csak szavakban hirdető összejövételünkön most olyan kérdéseket veszünk górcső alá, mint pl. valójában szeretnénk-e, hogy befogadó jellegű legyen az európai állampolgárság (más szóval: ne csak a tagállamok polgárai lehessenek automatikusan európai állampolgárok)? És ha a válaszunk igen, akkor ők is velünk azonos jogokat élvezzenek-e? De elkalandozhatunk olyan területekre is, hogy az európai uniós politikák (és pályázatok) valóban szívügyüknek érzik-e a sokszínűség, a változatosság támogatását a gyakorlatban?

Szóval lesz megbeszélőnivalónk bőven műhelybeszélgetés-sorozatunk záró összejövetelén. A részvétel nyitott, de előzetes regisztráció szükséges június 24-ig.

Időpont: 2013. június 26. (szerda) 11.00-13.00 óra
Helyszín: Európa Pont (Európa Pont (Millenáris Park, 1024 Budapest,
Lövőház u. 35., legközelebbi metrómegálló: Széll Kálmán tér, M2)
Szervező: Alliance HU
Vitavezető: Barabás Emese
Jelentkezési lap:
[https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?
formkey=dHhYeFpMYnMzVkk0emZjOUYzdVBUWHc6MA&ifq](https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?formkey=dHhYeFpMYnMzVkk0emZjOUYzdVBUWHc6MA&ifq)

B. Szövetség

MEGTARTOTTA ÜLÉSÉT AZ ALLIANCE HU 2. MUNKACSOPORTJA

Az európai állampolgárság gazdasági vonatkozása volt a Polgárok Európai Évéhez köthető civil konzultációsorozat második műhelybeszélgetésének témája. A rendezvényt 2013. június 12-én tartotta az Alliance HU civil szövetség a budapesti Európa Pontban.

Sok európai törekvés célja (ilyen az idei európai év is), hogy az Európai Unió többről szóljon, mint pusztán gazdasági együttműködésről. Az európai közösség kiteljesedését a résztvevő országok gazdasági fejlettségének eltérő szintje is gátolja, mivel az EU által felkínált lehetőségekkel egy fejlettebb ország EU-állampolgárai jobban is tudnak élni. Ezért is fontos cél a nemzetgazdaságok fejlettségének közelítése egymáshoz, mondta Szabadkai Antal, a Thomas Mann Kulturális Egyesület képviselője, a munkacsoport vezetője.

A hozzászólások szerint az Európai Unió gazdaságának egyik sarokpontja a foglalkoztatás, ezen belül is a fiatalok és pályakezdők sokszor kilátástalan helyzete a munkaerőpiacra jutást illetően (pl. Spanyolországban az állástalan fiatalok aránya már elérte az 50%-ot). Az is problémaként fogalmazódott meg, hogy a foglalkoztatáspolitikában szinte csak hagyományos megoldási módok léteznek jelenleg, amiket kreativitással és innovációval kellene megújítani; ebben a civil társadalomnak is helye van.

Az európai integráció mélyítése ma azért nehezebb egyre inkább, mert a tagállamok döntéshozóinak érdeke sokszor nem a közösség, hanem az ellenkező irányba mutat. Azonban a résztvevők szükségesnek vélték a helyi szintekre is elérő információs és kommunikációs csatornák és eszközök működtetését, illetve az európai tudat erősítését már egészen korai gyermekkortól kezdve.

A civil társadalom szerepe főleg abban van, hogy az EU, mint gazdasági vállalkozás próbáljon törekvéseinek emberi arcot is adni, amivel az állampolgár azonosulni tud. Ehhez szektorközi együttműködés kell a civil társadalom és az üzleti világ között, ami Magyarországon még mindig

gyerekcipőben jár. Hozzátehetjük: az együttműködés a civilek érdeke is, mivel fejlett civil társadalom nem képzelhető el jól működő gazdaság nélkül.

A javaslatokat az európai évet civil oldalról összefogó európai szövetség (EYCA) július eleji zágrábi ülése elé terjesztik.

Az Alliance HU következő munkacsoportjának ülésre 2013. június 26-án lesz. Meghívó fentebb.

C. Árvízi igénybevétel

MIT SEGÍT AZ EURÓPAI UNIÓ?

Az Európai Unió több módon segíti a katasztrófa-helyzeteket a tagállamok területén és az egész világon. Bár a tévében nem látszik, a mostani árvízben is van szerepe.

Egy hónapja adták át az EU megújított válságkezelő központját (ERC), ami többek között az EU négy tagországát (Németország, Ausztria, Szlovákia, Magyarország) is érintő dunai árvíz során vizsgálják élesben. A központ éjjel-nappal ügyeletet tart és folyamatos információkkal segíti a mostani árvízben érintett országokat, például műholdfelvételekkel látja el őket megfelelő felkészülésük érdekében. A központ feladata az információ-szolgáltatás és elemzés, a konkrét védekezési feladatok a nemzeti szinten működő hatóságokra tartoznak.

Valószínűleg nem kerül sor rá, de még súlyosabb esetben lehetőség lenne az európai szintű Polgári Védelmi Mechanizmus életbe léptetésére, amin keresztül a bajba jutott ország kérésére a többi tagállam segítséget ajánlhat fel önkéntes alapon. Ilyen felajánlást Magyarország már többször tett (pl. 2007-es görögországi erdőtüzek megfékezésére tűzoltóautókat ajánlottunk fel).

Pénzügyi jellegű segítség az Európai Szolidaritási Alap. A tizenegy éve a 2002-es közép-európai árvizek után felállított, évente egy milliárd euróval gazdálkodó alap célja a természeti katasztrófák miatt bekövetkező anyagi károk enyhítése a tagországokban (és a csatlakozási tárgyalásokat folytató országokban). A szolidaritási alap támogatása nem automatikus. Főszabály szerint akkor lehet egy EU-tagállamnak igénybe vennie, ha az adott katasztrófa által okozott kár eléri a 3 milliárd eurót vagy az adott ország bruttó nemzeti jövedelmének 0,6%-át.

Az elmúlt bő évtizedben 52 alkalommal 23 európai országban nyújtott összesen több mint 3,2 milliárd eurós anyagi segítséget az alap különböző katasztrófák elhárításához. Magyarország eddig két alkalommal: a 2006-os és a 2010-es árvizek esetén kapott támogatást a szolidaritási alapból, összesen 37.6 millió eurót (11 milliárd forintot).

A válságkezelő központ honlapja:
http://ec.europa.eu/echo/about/ERC_en.htm

A Polgári Védelmi Mechanizmusban felajánlott tagországi segítségek
(2007-2012)
http://ec.europa.eu/echo/files/policies/disaster_response/EUCPM_activations_since_01012007.pdf

Az EU Szolidaritási Alapja:
http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/solidarity/index_hu.cfm

D. Rálátás

A FÖLD NEVŰ BOLYGÓ NAPJAINKBAN

Nem tudjuk, hogy miért nem tudnak a magyarok saját magukon segíteni. Még akkor sem, ha a nagy kérdéseket globális nézőpontból szemléljük. Ormos Mária történész az angyalföldi békenapon tartott előadást 2013. május 30-án.

A globalizáció nem a második világháború után kezdődött, hanem ötszáz évvel ezelőtt, amikor Kolumbusz felfedezte Amerikát, vagy még korábban, amikor az első ember nem maradt egy helyben, feltehetően Afrikában és szétszéledt a világban egy-két százezer éve alatt benépesítve a szárazföldeket. Ezután a kőbaltától az atombombáig vagy az internet világáig jutni csak egy ugrás volt, adott az ember kialakulásától a mai napig tartó áttekintést Ormos Mária történész a békenap mintegy kilencven résztvevőjének. A fejlődés megállíthatatlanságát az is mutatja, hogy ma már alig vannak, ha egyáltalán olyan közösségek, akik az élet minden területét egy korábbi társadalmi szerkezetben vagy törzsi kultúrában élik meg.

A Föld java

Az emberi fejlődés meghatározó szempontja saját szaporulatának és a Föld javainak egymásrautaltsága volt és maradt, ami két elválaszthatatlan tényezőnek tekinthető. Ebben fontos kérdés a túlnépesedés problémája, amit pl. a 13-14. századi Európában leginkább járványok (kolera, pestis) miatt a lakosság számának csökkenésével járt. De az emberiség találékonyságának köszönhetően a járványok a világ fejlettebb részein kordában tarthatók.

A földi javak tengerében elengedhetetlen, mondhatni kiemelkedő jelentőségű a mezőgazdaság, ami a mindennapi betevő falatot szolgáltatja és ugyan bőségesen rendelkezésre áll, de nagyon aránytalan az eloszlása a világban, egyben az éhínség okozója. Érdekes (egyben elszomorító), hogy egy olyan antiglobális jelenség, mint ez az egyensúlytalanság mutat rá a globalizált világ egyik fő betegségére.

Aggasztóak a Föld túlterheltségével járó fejlemények, amelyek gyökere - képzavarral élve - nem a földön, hanem a magasban, az atmoszféra átalakulásában van. A döntéshozók, elsősorban a legnagyobb szén-dioxid

kibocsátó országokból, azonban rendre a szőnyeg alá söprés módszerét alkalmazva tespednek az édes semmittevésben a magas légköri viszonyokat illetően, ami azért baj, mert általában meg szokott lenni ennek a hozzáállásnak a börtje.

A társadalom

A társadalmi problémák sem ismernek határokat. Ormos a terrorizmust és annak modernkori átalakulását hívta példaként. A mindig is létező jelenség (ha úgy vesszük a Caesart leszúró Brutus is tekinthető terroristának) az utóbbi időben vált igazán nemzetközivé. És megdőltek tabuk is. Korábban nem volt gyakorlat, hogy járókelők, iskolások vagy idősek és úgy általában "ártatlan" közemberek legyenek egy terrortámadás célpontjai. És az is megállapítható, hogy a mostani terrorizmus elleni fellépésben a hagyományos eszközök (reguláris haderő, terrorelhárítás) hatékonytalannak bizonyulnak és a racionális érvek sem hatnak, mivel a terroristák motivációja az érzelmek és a hitvilág talaján terem.

Ormos szerint téves az a feltételezés, hogy civilizációs küzdelem folya, tehát nem arról van szó, hogy - az egyszerűsítéssel élve - a muszlimok a keresztényekre törnének vagy fordítva. Inkább beszélhetünk belső társadalmi megosztottságról, aminek ékes példája az Európai Unió elleni (nem feltétlenül terrorista) támadások, amik leginkább belülről, a résztvevő tagországokból jönnek.

Egyszerűnek tűnik

Fontos megjegyezni hogy a folyamatok leegyszerűsítése nem feltétlenül szolgálja azok megértését. A társadalmi berendezkedések legfőbb osztata ma az, hogy egy közösséget demokráciának vagy diktatúrának tekintünk-e. Azonban kategórián belül is sok az átmenet, így érdemes különbséget tenni. Például az évszázados múltra hivatkozott nyugat-európai demokráciákban száz évvel ezelőtt a demokratikus berendezkedéshez szükséges feltételek közül gyakorlatilag hiányzott az általános választójog (azt Európában először Finnországban vezették be 1906-ban, Nagy-Britanniában csak 1928-ban). Így Ormos szerint hibás az az elképzelés, hogy az 1848-as magyar forradalom során egy nyugati típusú demokráciát kellett volna bevezetni, mert az akkori helyzet nagyban különbözött a mai demokrácia-felfogástól.

Ugyanígy téves a diktatúrákat egységes masszaként kezelni. Így az olasz fasizmus nem volt olyan merev, kegyetlen mint a német nácizmus, a sztálini diktatúra sem olyan, mint a putyini rezsim és a Rákosi-rendszert sem lehet összekeverni a Kádár-rendszerrel. Egyik sem (volt) demokrácia, de a különbségtétel indokolt.

Mondhatjuk, hogy a definíciós probléma zavara csak az elméleti megközelítésre fogékonyak érdeklődését váltja ki, azonban mindennapi kérdések megítélésekor is a leegyszerűsítés dívik.

Ezt Ormos az adósságproblémáján keresztül mutatta be. Egy ország gazdasága nem csak államadósságból és költségvetési hiányból áll, hanem

a társadalom kezdeményezőkézségén, kreativitásán és termelőképességén is múlik. Azonban az egymást váltó magyar kormányok tipikusan abban élnek ki magukat, hogy egymást szidják az ország eladósodottsága miatt, pedig az nem is a rendszerváltáskor kezdődött. Az Ormos által a 19. századi kiegyezéstől felrajzolt történelmi ívben egymást váltották a fejlődési és az adóssággal terhelt szakaszok. Így az 1867-t követő néhány évtized az épülésé volt (vasút, Budapest, népoktatás bevezetése), amiben jelentős szerepet játszott a külföldi (osztrák és német) tőke, ugyanis magyar tőke nem volt, és a dzsentri-fejekben sem talált termőtalajra a vállalkozás gondolata. Az első világháború és az Osztrák-Magyar Monarchia örökségéhez adósság is tartozott, amit az 1920-as években a Bethlen István nevével fémjelzett fejlesztések (kórházak, iskolafejlesztés) követték. A világválság (1929) kirobbanása Magyarországon sem múlt el megszorítások és adóemelés nélkül, majd ismét fejlődési szakasz következett (a Kádár-korszakban), aminek öröksége ismét adósság volt.

Amellett, hogy Magyarországra évszázadok óta hatnak a különböző társadalmi és gazdasági folyamatok, a fő kérdés Ormos szerint az, hogy mikor jutunk el odáig, hogy az ország saját magán tudjon segíteni.

-

Ormos Mária új könyve Múlt a jelenben címmel jelent meg az idei Könyvhétre.
http://www.libri.hu/konyv/ormos_maria.mult-a-jelenben.html

E. Statisztikailag

A NONPROFIT SZEKTOR MINT MUNKÁLTATÓ

Háromszor annyian dolgoznak a nonprofit szektorban, mint húsz éve. A növekedés mögött azonban nem az egyesületek és alapítványok fejlődése áll, hanem az az államhoz köthető nonprofit gazdasági társaságok. Június 4-én jelent meg a KSH "A nonprofit szervezetek humán erőforrása" elemzése 2011-es adatok alapján.

Folyamatos gondban van az, aki számokkal alátámasztott adatokkal kívánja megítélni az elemzésben klasszikus civil szervezetekként hivatkozott civil szektor (egyesületek és alapítványok) helyzetét, ugyanis hivatalból ide tartoznak a nonprofit formában működő állami alapítású és érdekkörbe tartozó cégek és az érdekképviseltek is.

A most közölt KSH-adatok szerint a nonprofit szervezetek összlétszáma 65 561, amibe beletartoznak tehát 1. a klasszikus egyesületek és alapítványok, 2. az érdekképviseltek (szakszervezetek, munkaadói szövetségek), és 3. az egyéb nonprofit társaságok (közalapítványok és nonprofit gazdasági társaságok). A szektorban összesen 149 ezer fizetett munkavállaló volt (2011), ami 120 ezer számított főállású foglalkoztatottat jelent. A számított szó nem az ellenség megzavarásáért került ide, hanem egy szakszó, ami a nem teljes időben foglalkoztatottak számát arányosítja teljes foglalkoztatásúakra, mindezt a nemzetközi

összehasonlíthatóság kedvéért. (A metodológia iránt érzékenyek a 2. oldal alján olvashatnak részleteket itt: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/nonprofit.pdf>).

Az egyesületek és alapítványok azonban alig több mint tizedének (12%) volt munkavállalója ellentétben az egyéb kategóriával, ahol a társaságok több mint 50%-a jelenik meg foglalkoztatóként. A közszférához és a versenyszférához képest a nonprofit szektorban magas a részmunkaidős és nem főállású foglalkoztatottak száma (35%). Ennek lehetséges magyarázata a női munkavállalók magasabb aránya, akik vélhetően fogékonyabbak a négy- vagy hatórás állásokra és így jobban össze tudják hangolni a munkát és a családot.

2011-ben az alkalmazásban állók bruttó havi átlagkeresete (167 ezer forint) mintegy 29 ezer forinttal maradt el a nemzetgazdasági átlagtól.

Az elemzés kiter a foglalkoztatottak demográfiai jellemzőire, a megváltozott munkaképességű alkalmazottakra is. Itt olvasható: http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/nonprofit/nonprofit_humanero.pdf

F. Magyar narancs

CITROM-DÍJ

Először kap Civil Citrom-díjat a honi harmadik szektor ellen legtöbbet vétő.

A hasonló ellen-díjak (pl. Arany Málna-díj a legrosszabb filmnek) mintájára hazánkban is elérkezettnek látták az időt civilek, hogy díjat adományozzanak annak, aki az év során a legtöbbet tette. No nem a harmadik szektor érdekében, hanem ellene.

A díjat nem feltétlenül személy kapja: a jelölt lehet szervezet, intézmény de jelenség/folyamat is. Jelölni 2013. augusztus 20-ig lehet. A díjról a beérkezett javaslatok figyelembe vételével egy tizenkét-tagú bizottság dönt. Összetétele civil, nevük nyilvános.

Az eddig beérkezett jelöléseket a Citrom-díj oldalán lehet olvasni. A díj átadására szeptember 14-én kerül sor.

Jelöljön Ön is:
<http://www.civilcitrom.hu/>

G. A hivatalosság kérdése

CIVIL, TÖRVÉNY, HATÁS, VIZSGÁLAT

A civil szervezetekre vonatkozó jogszabályok hatásvizsgálatába fogott az Emberminisztérium. Hozzájárulni online formanyomtatvány kitöltésével lehet.

A kormányzati felhívás meglátása szerint az egy éves civil törvény kapcsán a civil szervezetek oldalán "sok tapasztalat halmozódott fel, amelyek értékesek a civil szektor további fejlődése szempontjából." A kérdőív rákérdez, hogy hogyan teszünk eleget a mindenféle kötelező adatszolgáltatásnak, pályázási szokásainkat, információforrásainkat és véleményünket is kéri. Például a várólista intézményéről.

A kérdőív kitöltésére 2013. július 6-ig van lehetőség:
<http://www.civil.info.hu/civil-torveny-hatasvizsgalat>

H. Kezdemény

POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉS KÉRDŐÍV

Folyamatban van egy civil szolgáltatóház felállítása Brüsszelben. Egyik feladata lenne, hogy az európai polgári kezdeményezéseket sikerre segítse.

A működést online kérdőív kitöltésével segítheti elő. A kérdőív angol.

http://www.citizenhouse.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=81&Itemid=123&lang=en

I. Mesteri

VISEGRÁDI MESTERKÉPZÉS NÉGY ORSZÁGBAN

Először támogat a Nemzetközi Visegrád Alap olyan egyetemi programot, aminek végén a diák diplomát kap. Négy félév alatt mind a négy visegrádi országban tanulhat.

Négy egyetem közösen hirdette meg a nemzetközi tanulmányok keretében kifejezetten a visegrádi négyekre kifejlesztett mesterképzést.

A konzorciumot a lengyel Jagelló Egyetem (Krakkó) vezeti. Tagjai a Pécsi Tudományegyetem, a szlovák Bél Mátyás Egyetem (Besztercebánya) és a cseh Masaryk Egyetem (Brno). A négy szemeszterből álló mesterképzés során a hallgatók mind a négy egyetemen tanulni fognak. Egy év 4000 euróba kerül.

A program beindítását a Nemzetközi Visegrád Alap 200 ezer euróval támogatja.

<http://visegradstudies.eu>
<https://www.facebook.com/visegradstudies>

J. Mértékkal

1. ÖTLETKERTÉSZKEDÉS A TÁRSADALMI VÁLLALKOZÁSOK TALAJÁN

Három, különböző témájú piknikünkön könnyed harapnivaló mellett személyre szabottan foglalkozunk problémáiddal, ötleteiddel, projektjeiddel. Ajánljuk civil vezetőknek, vállalkozni vágyó, inspiráló és változáshozó embereknek, és azoknak, akik fenntartható választ keresnek egy társadalmi problémára.

Probléma-gazoló Június 20., Projekt-öntöző Június 24., Ötlet-csírázató Július 9.

Bővebb információ:

<http://vallalkozz-ugyesen.blogspot.hu/p/otletkerteszkedes.html>

2. BUDAPESTI KALMÁR - VÁLLALKOZÓI KALANDTÚRA

Fedezd fel velünk a társadalmi vállalkozások rejtett tartalékait!

Június 28-án a Budapesti kalmár vállalkozói kalandtúrán titkos rejtjelek és kreatív feladatok segítségével, te magad rakhatod össze a puzzle-t: mit jelent számodra a közösség, a küldetés, az összefogás, a társadalmi felelősségvállalás, a környezettudatosság, a profit, mit jelent a társadalmi vállalkozás.

Bővebb információ:

<http://vallalkozz-ugyesen.blogspot.hu/p/budapesti-kalmar.html>

A programok szervezője a Helyimérték Alapítvány.

K. Örömóda

ELKÉPESZTŐ FLASHMOB

Amiért érdemes európainak lenni:

http://myfun.blog.hu/2013/04/01/elkepeszto_flashmob

L. Álláshirdetés (angol)

VACANCY NOTICE DIRECTOR - EUROPEAN CITIZEN ACTION SERVICE

The European Citizen Action Service (ECAS), a Brussels-based international non-profit organisation, wishes to appoint a Director (the current director retires at the end of 2013).

ECAS, which was created in 1991, is a membership-based organisation, independent of political parties, commercial interests and the EU Institutions. The membership includes organisations active in citizenship, human rights and civil liberties, development, health and social welfare from across Europe. Its mission is to enable NGOs and individuals make their voice heard within the EU.

For further information on ECAS please visit: www.ecas-citizens.eu

The main elements of the ECAS current work programme and the tasks of the current Director are as follows:

- Creation of a physical and virtual Citizens House in Brussels.
- Operating an EU Rights Clinic.
- Managing the Your Europe Advice service under contract to the European Commission.
- Production of an annual Guide to European Funding for the Non-profit Sector.
- Drafting a Citizen's Charter for consideration by the EU and citizens.
- Organisation of seminars, conferences and training programmes.
- Assisting European Citizens' Initiatives.
- Developing a membership strategy.
- Managing fundraising and undertaking lobbying activities.
- Establishing new forms of partnerships.
- Ensuring good governance and supervising the staff.
- Reporting to the Board of Directors and to the General Assembly.
- Drafting concept notes, position papers and detailed proposals.
- Public-speaking tasks.

The Director works under the supervision of and in close cooperation with the Board of Directors.

Deadline of application: Wednesday, 31 July 2013

Further details:

<http://www.ecas-citizens.eu/content/view/493/1/>

M. A hírlevélről

A Civil Európa az Európa Ház elektronikus hírlevele civilekről és az Európai Unióról.

Szerkesztőség: Civil Európa Hírlevél/Európa Ház

P: 1389 Budapest 62., Pf. 113.

T: (1) 356-8440, E: info@eucivil.hu, I: <http://www.eucivil.hu>

Ha szeretné, hogy az Ön híre is megjelenjen, kérjük írjon az info@eucivil.hu címre. A közlés jogát fenntartjuk. Híreink átvétele lehetséges a forrás megjelölésével. A forrás megjelölésének módja: www.eucivil.hu. A Civil Európa Hírlevél 12. évfolyam 12. számát 9962 előfizetőnek küldjük. Fel- és leiratkozás: info@eucivil.hu